

ARTROZE - DEGENERATIVNA OBOLJENJA ZGLOBOVA

-ARTROZE –DEGENERATIVNA OBOLJENJA ZGLOBOVA Artroze su degenerativna oboljenja zglobova progresivnog karaktera, ujedno jedno od najéešæih oboljenja u ortopediji. Bolest je stara koliko i ljudski rod jer su artroziéne promjene pronaéene kako na fosilnim ostacima praéovjeka tako i egipatskim mumijama. Oboljenje prvo zahvata hrskavicu zglobova, potom koštane rubove zglobnih tijela, a zatim i zglobnu ovojniciu. To dovodi do otoka, deformacije zgloba i izljeva u zglobu što je sve praéeno bolovima i oteéanim hodom. Kod osoba mlaéde dobi jednaka je zastupljenost oboljenja kod oba spola, dok u starijoj dobi éešæe obolijeva éenska populacija. Artroze po svojoj etiologiji dijele na primarne i sekundarne. Primarna artroza javlja se na više zglobova. Nastanak primarne artroze nije u cijelosti razjašnjen, no svakako je u vezi je sa spolom, starosnom dobi, hormonalnim problemima, pretjeranom debljinom, genetiékim faktorima, klimatskim uslovima i prehranom . Sekundarna artroza zahvata pojedinaéne zglobove i poznatog je uzroka. Uzrok su joj prevashodno mehaniéki faktori (povreéde i anomalije), upale zglobova, cirkulatorne smetnje. Patološko - anatomske promjene ortroza poéinju omekšavanjem i ošteéenjem zglobne hrskavice - ona gubi svoj sjaj i elastiénost, postaje krhka, puca i ljušti se. Potom se javljaju promjene i na koštanim strukturama-javljaju se rubni osteofiti i koštane ciste. Zglobna ovojnica usljed stalnog podraéaja produkuje teénosti te se stvara izljev u zglobu, promjene zahvataju kapsulu zgloba, ligamente, mišiée tetive i vezivo, što konaéno rezultira deformacijom zgloba. Artroze se kliniéki manifestuju otokom, bolom, ograniéenom pokretljivošæu i deformacijom zahvaéenog zgloba. Najéešæe su zahvaéeni zglobovi koljena i kuka a rjeéde ostali zglobovi i izrazi gonartroza i koksartroza su dobro poznati u narodu. Gonartroza je artroza koljenog zgloba. Statistiéki podaci pokazuju da 17% ljudske populacije boluje od ovog degenerativnog oboljenja koljena. Koksartroza je artroza zgloba kuka, po uéestalosti nešto rjeéda od gonartroze i zaséad artroza koja se najéešæe lijeéi operativno - to jest ugradnjom vještaékog zgloba ili proteze kuka. Dijagnoza artroza se efikasno postavlja na osnovu kliniékog , UZV pregleda I RTG snimka. Terapija artroze je za svakog bolesnika individualna, a moéže biti konzervativna ili operativna. Konzerativna terapija je simptomatska i u nju spadaju: medikamentozna, nesteroidni antireumatici, kortikosteroidi, nehormonalni biohemijski preparati, fizikalna terapija, opée mjere (adekvatno radno mjesto, ugodni mikroklimatski uslovi, regulacija tjelesne teéžine, izbjegavanja hoda po neravnom terenu, ravna obuéa, odmor, lijeéenje ostalih bolesti) imobilizacija u akutnim stanjima edukacija bolesnika o vlastitoj bolesti. operativno lijeéenje u sluéaju veéih deformacija zglobova Artroze su bile, i danas su bolest koja nije izljeéiva, meéđutim preciznom dijagnostikom koju omoguéuje ultrazvuéni pregled zgloba (u cilju pronalaska teénosti u zglobu, pregleda stanja zglobne ovojnice, stepena istrošenosti hrskavice zgloba, te pronalaska cisti kako u okolini zgloba tako i na meniskusima, ako su u pitanju koljena) moéže se adekvatno odrediti naéin lijeéenja u cilju smanjenja bolova, poveéanja pokretljivosti zgloba i samim tim spreéavanja teéžih komplikacija.

Dr Enver Šabieš specijalista opšte hirurgije specijalista ortopedije i traumatologije